

Department of Examinations, Sri Lanka

අධ්‍යාපන පොදු සහසික රඟ (ලෙසේ පෙළ) විභාගය, 2016 අගෝස්තු කළමනීය පොත්‍රත්ව තුරාතුරුප පත්තිරි (෉ යට් තු)ප පරිශ්‍රා, 2016 ඉකළුන් General Certificate of Education (Adv. Level) Examination, August 2016

බෙඳු හිම්වාවරය I
පෙනත්ත නාකරිකම I
Buddhist Civilization I

45 S I

ரை டெக்கி
இரண்டு மணித்தியாலம்
Two hours

ପ୍ରଦେଶ:

- * ඩියලු ම ප්‍රශ්නවලට පිළිතුරු සපයන්න.
  - * උත්තර පත්‍රයේ තියමින ස්ථානයේ ඔබේ විභාග අංකය ලියන්න.
  - * උත්තර පත්‍රයේ පිටපස දී ඇති උපදෙස් ද සැලකිල්ලෙන් කියවා පිළිපදින්න.
  - * 1 සිට 50 තෙක් එක් එක් ප්‍රශ්නයට (1), (2), (3), (4), (5) යන පිළිතුරුවලින් තිබූරේද හෝ ඉතාමත් ගැනීමෙන් උත්තරය තෙවරාගෙන එය උත්තර පත්‍රයේ දැක්වෙන උපදෙස් පරිදි කරියක් (X) යොද දක්වන්න.

1. මහා බ්‍රහ්මයා විසින් වරණ හේදයක් සහිත ව මනුෂා වර්ගයා මවන ලදායි වෙළඳික සාහිත්‍යයෙහි දැක්වේ. එහිලා ව්‍යුරුවරණය මැටිමේ පදනම ලෙස සලකා ඇත්තේ,
 (1) ඉන් කරම විභාගයයි.
 (2) නියතිවාදයයි.
 (3) පරිණාමවාදයයි.
 (4) සේනුව්ලවාදයයි.
 (5) අනෙකු අප්‍රත්‍යයවාදයයි.

2. වෙළඳික සාහිත්‍යයට අනුව බ්‍රහ්මණ වරණයට අයත් තොටින ස්වඛර්මය ඇතුළත් වනුයේ මින් කුමන වරණයෙහි ද?
 (1) අධ්‍යාපනය, යාග කිරීම, යාග කරවීම
 (2) අධ්‍යාපනය, දත්තීම, රාජ්‍යානුශාසනය
 (3) අධ්‍යාපනය, අධ්‍යායනය, යාග කිරීම
 (4) අධ්‍යාපනය, යාග කිරීම, කෘෂිකර්මාන්තය
 (5) අධ්‍යාපනය, යාග කරවීම, රාජ්‍යානුශාසනය

3. බ්‍රහ්මණ ඉගැන්වීම අනුව විවිධ නීති රිති මගින් කාන්තා නිදහස පාලනය කළ බව මූලාශ්‍යයන් තොරතුරුවලින් පැහැදිලි වේ. ඒ අනුව බිරිඳී දිවි හිමියෙන් බොහෝ යුතුකම් හා වාරිතු ඉටු කරමින් සිය ස්වාමී පුරුෂයා ගෞරවණය ලෙස තාච්චිමත් කළ යුතු විය. බ්‍රහ්මණ වාරිතු වාරිතුවලට අනුව බිරිඳී විසින් ස්වාමී පුරුෂයා වෙනුවෙන් දැක්විය යුතු උසස්ම ගොරවය ලෙස සලකා ඇත්තේ,
 (1) ස්වාමී පුරුෂයාගේ දෙමුවූපයන් හොඳින් රක්බලා ගැනීමයි.
 (2) දුරුවන්ගේ හා නීවිසේ කටයුතු සියලුල මැනවීන් ඉටු කිරීමයි.
 (3) ස්වාමී පුරුෂයාට නො අව්‍යාපිත සිය සිතුම් ඉටු කර ගැනීමට ඉඩ දීමයි.
 (4) ස්වාමී පුරුෂයා මියගිය පසු වැඩිහිල් යුතු යටතේ අව්‍යාහක ජ්ව්‍යනයක් ගත කිරීමයි.
 (5) ස්වාමී පුරුෂයා මළ පසු සහ පූජාව පැවැත්වීමයි.

4. “බොහෝ සන්න්වයන්ට අනිත පිණිස, යුක් පිණිස, ව්‍යසනය පිණිස සේනුවන මිනිස් කෙමනක් ”ලෙස මූදුරුණුන් වහන්සේගේ විවේචනයට ලක් වූ මුද්ධකාලීන භාරතීය ප්‍රකට ගාස්තාවරයා වූයේ,
 (1) දුරණ කයෝස ය.
 (2) මක්බලි ගොසාල ය.
 (3) අඹින කේසකම්බල ය.
 (4) පකුද ක්විවායන ය.
 (5) සංරය බෙලුලටියුප්පත්ත ය.

5. සූජු. හයවන සියවසේ භාරතයේ ස්‍රීයාත්මක ව පැවති ආගමික හා දාරුණික ඉගැන්වීම් ප්‍රධාන වශයෙන් බ්‍රහ්මණ හා පුමණ යන දෙකොට්ට ඇතුළත් කළ හැකිය. ගුරුතිය, පිටක සම්ප්‍රාය, විශ්වාසය පදනම් කරගත් කරම මාර්ගයට අනුගත බ්‍රහ්මණික ඉගැන්වීම් ගුම්ණයන්ගේ තිබඳ විවේචනයට ලක්විය. එසේ වූව ද බමුණන් විසින් දැඩිව ව්‍යුවාසය තැഴු එක් පිළිගැනීමක් ලෙස හඳුනාගත හැක්කේ,
 (1) ලෙස්කායනවාදයයි.
 (2) සේනුව්ලවාදයයි.
 (3) පුබිබේකනසේත්ත්වාදයයි.
 (4) නියතිවාදයයි.
 (5) ජ්‍යෙෂ්ඨතිබර්මාණවාදයයි.

6. මුද්ධකාලීන භාරතයේ පැවති සොලොස් මහා ජනපද අනර ගණනාත්තු පාලනය ස්‍රීයාත්මක වූ ජනපද දෙකක් ලෙස හඳුනාගත හැක්කේ,
 (1) විශ්ච හා මගධ රාජ්‍යයන් ය.
 (2) විශ්ච හා කොසල රාජ්‍යයන් ය.
 (3) විශ්ච හා මල්ල රාජ්‍යයන් ය.
 (4) විශ්ච හා කාසි රාජ්‍යයන් ය.
 (5) විශ්ච හා අවන්ති රාජ්‍යයන් ය.

40. ඉපැරණි ශ්‍රී ලංකාවේ, ආරාම ගේන්ද්‍රීය අධ්‍යාපන මධ්‍යස්ථාන ලෙස ප්‍රකට අභ්‍යමුලායනනවිලින් සමහරක් මහාචාර්යට අනුබද්ධ වූ අතර සමහරක් අභයගිරියට අනුබද්ධ විය. ඒ අනුව විෂයභා රුපු විසින් අභයගිරියට අනුබද්ධිත ව පිශිෂ්වන ලද මූලායනනයක් ලෙස සැලකෙනෙනේ,
- (1) විශ්‍රාමී මූලයයි. (2) කජාර මූලයයි. (3) දැක්ෂිණ මූලයයි.
- (4) උත්තර මූලයයි. (5) මහනෙත්පා මූලයයි.
41. බොද්ධ ඩේශපාලන මූලධර්ම අනුව පාලකයා මහතා මතයට ගරු කළ යුතුය. මෙම ඉගැන්වීමට අනුගත ව ශ්‍රී ලංකානේ පාලකයන් ද අතිතයේ කටයුතු කර ඇති අයුරු එළිභාසික තොරතුරුවිලින් හෙළි වේ. විනාය කරන ලද මහාචාර්ය නැවත ගොඩනැගීම ද එවැනි එක් අවස්ථාවකට උදාහරණයකි. රට මැදහන් වූ පාලකයා යියේ,
- (1) ගෝධාය රුපු ය. (2) මහසෙන රුපු ය. (3) ජේවියනිස්ස රුපු ය.
- (4) බාඛුජේන රුපු ය. (5) ව්‍යුහම්බා රුපු ය.
42. වසර දහයක පමණ කාලයක් ශ්‍රී ලංකාවේ දී ධර්ම විනය උගෙන මුරුමයට ගොයි ‘සිහලසංස’ නමින් නිශායක් බිජිකොට මුරුම බුදු සමයේ පෝෂණයට කටයුතු කළ ජ්‍යෙෂ්ඨ සිමියන් ශ්‍රී ලංකාවට පැමිණියේ,
- (1) අනවිරු රජ සමයේ ය. (2) ඔම්මෙවෙතිය රජ සමයේ ය. (3) බේද්විපයා රජ සමයේ ය.
- (4) මින්ඩ්බා රජ සමයේ ය. (5) කොයායින්පා රජ සමයේ ය.
43. ක්‍රි.ව. භත්ත්වන සියවශස් ද්වාරවති රාජ්‍යයේ බුදු සමය සමඟදීමත් ව පැවති බව පුපුසිද්ධ වින සංවාරක හිමිනාමක වූ හිඹුංසියුං වාර්තා කොට ඇත. මෙයින් අදහස් වන්නේ,
- (1) ජපානයේ බුදු සමය සමඟදීමත් ව ඇවති බවයි.
- (2) විනයේ බුදු සමය සමඟදීමත් ව පැවති බවයි.
- (3) මුරුමයේ බුදු සමය සමඟදීමත් ව පැවති බවයි.
- (4) ඉන්දියාවේ බුදු සමය සමඟදීමත් ව පැවති බවයි.
- (5) රාජිලන්තයේ බුදු සමය සමඟදීමත් ව පැවති බවයි.
44. භාරතය තුළ බොද්ධ ග්‍රන්ථ විනය වූ බුදු සමය නැති වී යදී මහායාන බොද්ධ ධර්ම ග්‍රන්ථ විගාල ප්‍රමාණයකුන් හිනයාන ගුරු කුලවලට අයත් ඇතැම් ධර්ම විනය ග්‍රන්ථනය කොට සංරක්ෂණය සඳහා කටයුතු කළ රට වන්නේ,
- (1) විනයයි. (2) රාජිලන්තයායි. (3) ජපානයායි. (4) ශ්‍රී ලංකාවයි. (5) මුරුමයයි.
45. “ත්‍රිවිධ රක්ෂනයට සියලු දෙනා ම ගරු කළ යුතුයි” යනුවෙන් ප්‍රකාශයට පත්කොට රාජ්‍ය ව්‍යවස්ථාවකින් බුදු දහම ජපානය තුළ නිල වශයෙන් පිළිගෙන රාජ්‍ය ආගම බවට පත් කෙලේ,
- (1) හිමිමෙයි අධිරාජයා විසිනි. (2) යෝමෙයි අධිරාජයා විසිනි.
- (3) පෙශ්තොතු කුමරු විසිනි. (4) පෙශ්මු අධිරාජයා විසිනි.
- (5) කම්මු අධිරාජයා විසිනි.
46. ‘නර දිඩුත්සු’ (Nara Daibutsu) යනු,
- (1) ජපන් බුද්ධ ප්‍රතිමාවකි. (2) ජපන් බොද්ධ උත්සවයකි.
- (3) ජපන් බොද්ධ මල් කළාවකි. (4) ජපන් බොද්ධ නාට්‍යයකි.
47. බුද්ධ පරිනිරවාණයෙන් සත්‍යාචාර පහක් ගතවන කුරුත් බුද්ධ ප්‍රතිමාවක් නිර්මාණය තො කරන ලද බව පුරාවිද්‍යාත්මක මතයයි. එහෙත් බුදුරුදුන් ඕවමාන කාලයේ ම සිල්පීන් විසින් නිර්මාණය කරන ලද බුද්ධ ප්‍රතිමාවක් පිළිබඳ මූලාශ්‍යයක සඳහන් වේ. එම මූලාශ්‍ය වනුයේ,
- (1) මනෝරප්පරණයායි. (2) මිලින්ද ප්‍රස්නයායි. (3) මහා වංශයයි.
- (4) කෝසල ඩිමිඛ වර්ණනාවයි. (5) සමන්තපාසාදිකාවයි.
48. “ආනන්දයෙන්, ස්ථුපකොට පුද්‍රු ලබන්නට පුද්‍රු පුද්ගලයෙය් සනාදනෙනයි. කටයුතු සනාදන දී යන් අර්හන් සම්බුද්ධ, ප්‍රවේශක බුද්ධ, අරහන්ත හා සකවේති රුපු යනුවෙනි.” මෙම ප්‍රකාශය ඇතැම් සුතුය වනුයේ,
- (1) දිසානිකායේ මහාපාන සුතුයයි. (2) දිසානිකායේ මහානිදාන සුතුයයි.
- (3) දිසානිකායේ මහාසනිපටියාන සුතුයයි. (4) දිසානිකායේ මහාපරිනිඛිඛාන සුතුයයි.
- (5) දිසානිකායේ මහාපුද්‍රස්සන සුතුයයි.
49. ලක්දිව හිරි පිළිමවල ප්‍රකට ව දැක්නට ලැබෙන මූදා සුමය වන්නේ,
- (1) අහය මූදාවයි. (2) වරද මූදාවයි. (3) ධර්මවකු මූදාවයි.
- (4) විතරක මූදාවයි. (5) පරදුක්ක් දුක්තික මූදාවයි.
50. ශ්‍රී ලංකානික කළාකරුවාගේ නිර්මාණ කොළඹය ප්‍රකට කෙරෙන සඳකඩපහණෙන් අන්තර්ගත විවිධ සංක්තයෙන් විවිධ අර්හන් නිරුපණයවන බව වියතුන් විසින් පෙන්වා දී තිබේ. මේ අතර සමස්ත සඳකඩපහණ පිළිබඳ මහාචාර්ය සෞන්‍ය පරණවිතාන මහතාගේ මතය වන්නේ ඉන්,
- (1) නිර්වාණය සංක්තවත් කරන බවයි. (2) සිවුදියාව නිරුපණය කරන බවයි.
- (3) සෞඛ්‍යය සංක්තවත් කරන බවයි. (4) සංසාර ව්‍යුත නිරුපණය කරන බවයි.
- (5) සිවුදියාවෙන් පැමිණෙන සියලු දෙනාට විවිත වූ ස්ථානයක් හගවන බවයි.

***

7. සේතුවලවාදී මූලධර්ම මත පදනම් ව සමාජය තුමික ව ජීර්ණාමය වූ බව බොද්ධ ඉගැන්වීමයි. මෙයි සන්දර්භය තුළ ආරෝක්, දේශපාලන, ආගමික හා ගැහස්ප සමාජ සංස්ථා ප්‍රහැවය වූයේ,
- (1) පුද්ගල ස්වාධීනත්වය තහවුරු කර ගැනීමට දැරු ප්‍රයත්නයේ ප්‍රතිඵලයක් වශයෙනි.
  - (2) පුද්ගලයාන්තර සම්බන්ධතා යිලින් සිය හෙයෙනි.
  - (3) පුද්ගලයාගේ අත්තනොමතික ක්‍රියාකාරකම්වල ප්‍රතිඵලයක් වශයෙනි.
  - (4) පුද්ගලයා සිය ගැටුවුවලට විසඳුම් සෞඛ්‍ය සේවීමට යාමේ ප්‍රතිඵලයක් වශයෙනි.
  - (5) නිර්මාණවාදී සංකල්ප බැහැර කිරීමේ ප්‍රතිඵලයක් වශයෙනි.
8. බොද්ධ ඉගැන්වීම්වල සුලතව පමුවන අත්තකාර, පරකාර, ආරම්භ බාජු, නික්කම බාජු, පාම බාජු ආදී පාරිභාෂික පදවින් පුද්ගලයාගේ,
- (1) වගකීම අවධාරණය කරනු ලැබේ.
  - (2) වරිත ලක්ෂණ අවධාරණය කරනු ලැබේ.
  - (3) යුතුකම් අවධාරණය කරනු ලැබේ.
  - (4) සඳාචාරය අවධාරණය කරනු ලැබේ.
  - (5) ශක්තිය අවධාරණය කරනු ලැබේ.
9. ක්‍රි.ස්. භයවැනි සියවසේ හාරතයෙහි විවිධ දිරුණනවාද ව්‍යාප්ත ව පැවතුණි. රූපවර නිර්මාණවාදය, නියතිවාදය, පුබ්ලිකකත්තේත්තුවාදය, අධ්‍යිවසමුජ්පන්නවාදය ඒ අතර ප්‍රමුඛ චේ. මෙම ඉගැන්වීම් විෂින් මූලික වශයෙන් පුද්ගලයාගේ ස්වාධීනත්වය හා වගකීම
- (1) අර්ථවත් කෙරේ. (2) දුර්වල කෙරේ.
  - (3) පුද්ගලයාට ම පැවතිර. (4) විවිධ පිරිවන් කෙරේ.
  - (5) කෙරෙහි කිසිදු බලපෑමක් සිදු නො කෙරේ.
10. බොද්ධ පාලනය සිය පාලන තන්ත්‍රය තුළ “අධ්‍යාර්මික ක්‍රියාවන්ට ඉඩ නො තැබිය යුතුය” යන්න ප්‍රමුඛත ම බොද්ධ දේශපාලන සිද්ධාන්තයකි. මෙම ඉගැන්වීම් ඇතුළත් බොද්ධ දේශපාලන මූලධර්මය වනුයේ,
- (1) සතර අගතියයි. (2) පණ්ඩිස්ථායයි.
  - (3) සංඛ අපරිභාතිය ධර්මයයි. (4) දශරාජ ධර්මයයි.
  - (5) දස සක්විති වතයි.
11. රටක සාම්ප්‍රදායික ලක්ෂණ බැහැර නොකොට ඒවා රුක් ගැනීම ජන සම්මතවාදී පාලන තන්ත්‍රයක පැවතිය යුතු සුවිශේෂ ලක්ෂණයකි. එවැනි පාලන තන්ත්‍රයකට අනුබල දෙන ප්‍රකට බොද්ධ දේශපාලන සිද්ධාන්තයක් ඇතුළත් මූලාශ්‍රය වනුයේ,
- (1) තුටුන්ත යුතුයයි. (2) වක්කවන්ති සිහානාද යුතුයයි. (3) ජාතක පාලියයි.
  - (4) අජයස්සු යුතුයයි. (5) මහා පරිනිඩ්බාණ යුතුයයි.
12. කික්පූ-කික්පූහි, උපාසක-෋පාසිකා යනු වූද්‍යසුභ්‍යනෙහි දැක්වෙන වතුරුවිඩ ආවක පිරිසයි. හිමි පැවිදී දෙපක්ෂයේ ම බුදුරුදුන්ගේ ආවකයේ සිටිනි. ආර්ය ආවක යනුවෙන් හැඳින්වෙන්නේ ද විශේෂික වූ මූද්ධ ආවක පිරිසයි. බොද්ධ ඉගැන්වීම් අනුව අර්ථ ආවකයේ,
- (1) කික්පූ-කික්පූහි පිරිස අතර පමණක් සිටිය හැකිය.
  - (2) උපාසක-෋පාසිකා පිරිස අතර පමණක් සිටිය හැකිය.
  - (3) සිවුණක් පිරිසහි ම සිටිය හැකිය.
  - (4) රහන් එළයට පත් ආවකයන් අතර පමණක් සිටිය හැකිය.
  - (5) මාර්ගේලවුලට නො පත් ආවකයන් අතර පමණක් සිටිය හැකිය.
13. සිගාලෝවාද යුතුගත යුතුකම් හා වගකීම් අනුව පලමු ව අවදිවිතන්, ප්‍රස්ව නින්දිව යාමන්,
- (1) සේවකයන්ගේ යුතුකමකි. (2) දරුවන්ගේ යුතුකමකි.
  - (3) බිරිදිගේ යුතුකමකි. (4) ඕනෑසන්ගේ යුතුකමකි.
  - (5) දදගුන්තේ යුතුකමකි.
14. “මිනිසකුට තබා කුහුමුවෙකුටවත් සිංසා පිධා නොකරන සැබැං බොද්ධයා, කිසිදු සේතුවක් නිසා අන්සතු වස්තුව පිළිබඳ ලේඛ සිතිවිල්ලක් පවා උපදාවා නොගනියි. රටේ නිතියට මෙන් ම සමාජ සඳාචාරයට ද ගරු කරන මිහු සඳාචාරමය සිමාව තුළ කාමහේරි වූත්, තෘප්තිමත් වූත් නිරවුල් විවාහ දිවියක සුව විදියි. ප්‍රවුල් මෙන් ම සමාජයේ සාමය හා සහායිතාය අය කරන හෙතෙම සියලු දෙනාගේ විශ්වාසය දිනා සත්‍යවාදී ව ඒවන් වෙයි. ඔහු කාමහේරි ව කටයුතු කළ ද කාමයෙන් හෝ සුරාවෙන් හෝ අන්කිසිවකින් මූසපන් ව, අගතිගාමී ව කටයුතු නොකරයි.” සමස්ත ජීවිතයට අනුව පැහැදිලි වත්තන් සැබැං බොද්ධයා,
- (1) රටේ නිතියට හා සමාජ සඳාචාරයට ගරු කරමින් ඒවන්වන බව ය.
  - (2) කාමයෙන් මූසපන් ව කටයුතු නො කරන බව ය.
  - (3) පන්සිල් සුරකිත බව ය.
  - (4) සාර්ථක විවාහ දිවියන් ගත කරන බව ය.
  - (5) සතර අගතියෙන් වැළැකි කටයුතු කරන බව ය.

AL/2016/45/S-I

- 5 -

- 31.** වස්සාවාසයේ ආරම්භය අනුපසාමයික ආහාරය සහිත ව සිදුවිය. වස්සීම හා බැඳුණු නීතිවලින් හා සීමා තියෙයන් විනය පිටකයෙහි පැහැදිලි කොට ඇත. ඒ අනුව උපසංඝන හික්ෂූන් විනයානුකූල ව පෙරවස් එලඹිය යුත්තේ,
- (1) ඇසළ අවපැලවිය දින ය. (2) ඇසළ පුර පැලවිය දින ය.
  - (3) බිනර පුර පැලවිය දින ය. (4) බිනර අවපැලවිය දින ය.
  - (5) ව්‍යු පුර පැලවිය දින ය.
- 32.** “බොහෝ ජනයාගේ සිතපුව පිණිස වාරිකාවේ හැසිරෙන්න” යයි සිය ප්‍රාවකයන්ට උපදෙස් දී බුදුරජාණන් වහන්සේ ද උරුවෙල් දනුව බලා වැඩිම කළය. උන්වහන්සේ එස් වැඩිම කෙලේ,
- (1) උරුවෙල් කාශ්‍යපගේ ඉල්ලීමට ප්‍රතිචාරයක් වශයෙනි.
  - (2) විවෙක පුවෙයන් වැඩ සිටීමේ අරමුණෙනි.
  - (3) යථාවද තුවාකාරී අනුයන් පුතුව කටයුතු කළ බැවිනි.
  - (4) දියාන සමාපත්තියට සමවැදිමේ අරමුණෙනි.
  - (5) උරුවෙල් වැසියන්ගේ ආරාධනයකට ප්‍රතිචාරයක් වශයෙනි.
- 33.** විමුක්තිය සොයා යිය උපතිස්ස පිරිවැල්යාට, දුම්ඩු ඉදුරන් ඇති, පුසන්න පෙනුමැති, සන්සුන් මෙනින් විඛින අස්සර් තෙරුන් මුණ ගැසිණි, එහිදී උපතිස්ස පිරිවැල්යාගේ ප්‍රශ්නවලට පිළිකුරු දෙන අස්සර් තෙරු යම් ධර්ම පර්යායන් දේශනා කරම් උපතිස්ස පිරිවැල්යාට විමුක්තිය පිණිස මග පෙනුවු. එහි දී අස්සර් තෙරුන් විසින් දේශනා කරන ලද්දේ,
- (1) වතුරාරය සත්‍යය පිළිබඳ ධර්මයකි. (2) ත්‍රික්ෂණය පිළිබඳ ධර්මයකි.
  - (3) ත්‍රිවිධ දික්ෂාව පිළිබඳ ධර්මයකි. (4) පට්ටිවසමුජ්පාදය පිළිබඳ ධර්මයකි.
  - (5) නිරවාණතාම් ප්‍රතිපදාව පිළිබඳ ධර්මයකි.
- 34.** හාරනීය ගාසන ඉතිහාසය කුළ පෙරවාදීන්ගේ ඉලිකන්වයෙන් ධර්ම සංගායනා තුනක් පැවැත් වූ බව පාලි මූලාශ්‍රයවලින් මෙන් ම වෙනත් විවිධ මූලාශ්‍රයවලින් පැහැදිලි වේ. සංගායනා ඉතිහාසයට අනුව නිවැරදි ප්‍රකාශය වන්නේ,
- (1) පළමු සංගායනාවේ ප්‍රතිච්ලයක් ලෙස නිකාය සේදය ආරම්භ විය, යන්නයි.
  - (2) දෙවන ධර්ම සංගිනියේ ප්‍රතිච්ලයක් ලෙස හැට දහසක් යුතිල් වේරඳාරින් සපුනෙන් තෙරපන ලදී, යන්නයි.
  - (3) දෙවන සංගායනාවේ ප්‍රතිච්ලයක් ලෙස මුද්ද දේශිත ධර්මය වර්ගීකරණය කොට භාණක පරම්පරා මාරුගයෙන් පවත්වා ගෙන යාමට හාර කරන ලදී, යන්නයි.
  - (4) තෙවන සංගායනාවේ ප්‍රතිච්ලයක් ලෙස පරවාද බැණිනය කරම් සකවාද කහවුරු කොට කඩාවන්ප්‍රේපකරණය රවනා කරන ලදී, යන්නයි.
  - (5) තෙවන සංගායනාවේ ප්‍රතිච්ලයක් ලෙස දස දහසක් හික්ෂූන් වෙන් ව ගොස් වෙන ම නිකායක් පිශිවුවා ගන්නා ලදී, යන්නයි.
- 35.** සිය ප්‍රාවක ප්‍රවිකාවන්ගේ දක්ෂතා හදුනාගත් බුදුරජාණන් වහන්සේ ඔවුන්ට සුදුසු විවිධ ගාසනික තනතුරු පිරි නැමැති. එස් ගාසනික තනතුරු පිරිනමන ලද්දේ,
- (1) බිමිබිසාර රුපුගේ ඉල්ලීමට ප්‍රතිචාරයක් වශයෙනි.
  - (2) බුදුරජාණන් වහන්සේගේ ප්‍රතිපත්තියක් වූ බැවිනි.
  - (3) අනු ආගමිකනායකයන් ද එවැනි තනතුරු පිරිනමා තිබූ බැවිනි.
  - (4) මහජනයාගේ ඉල්ලීමට ප්‍රතිචාරයක් වශයෙනි.
  - (5) හික්ෂූන් විසින් තනතුරු ඉල්ලා සිටි බැවිනි.
- 36.** නාලන්දා විශ්වවිද්‍යාලය වනාහි පැරණි භාරතයේ පැවති කිරීතිමත් ම අධ්‍යාපන ආයතනයයි. ඉතා දියුණු හා ප්‍රමුඛත් අධ්‍යාපන හා පරිපාලන රටාවක් පැවති මෙම විශ්වවිද්‍යාලයේ විවිධ වගකීම් හා බැඳුණු තනතුරු ද පැවැතිනි. ‘ද්වාර පණ්ඩිත’ යනුවෙන් දැක්වෙන්නේ එවැනි තනතුරකි. එම නමින් අර්ථවත් වූයේ,
- (1) විශ්වවිද්‍යාලයට ඇතුළුවීමේ හා පිටවීමේ දොරටු හාරව සිටි ප්‍රධාන හික්ෂූ නිලධාරියා ය.
  - (2) ප්‍රස්ථානකාලය හාරව සිටි ප්‍රධාන හික්ෂූ නිලධාරියා ය.
  - (3) පරිපාලනය හාරව සිටි ප්‍රධාන හික්ෂූ නිලධාරියා ය.
  - (4) සිදුන් බදාවා ගැනීමේ මණ්ඩලයේ ප්‍රධාන තනතුර දැරු හික්ෂූ නිලධාරියා ය.
  - (5) විශ්වවිද්‍යාලයේ කුළපති තනතුර දැරු හික්ෂූ නිලධාරියා ය.
- 37.** කාස්මිරයේ කුණ්ඩල වන විහාරයේ පැවති සිවුවන ධර්ම සංගායනාවට රාජ්‍යානුග්‍රහය දක්වන ලද්දේ,
- (1) පුළුම්මා රුප විසිනි. (2) කැණිජක රුප විසිනි. (3) ඩුව්ජක රුප විසිනි.
  - (4) මිලද රුප විසිනි. (5) ගනුවදිනා රුප විසිනි.
- 38.** ප්‍රාග් බෞද්ධ ශ්‍රී ලංකාවේ විවිධ ආගමික විශ්වාසයන් පැවති බවත්, ප්‍රාග්බූකාභය රුතුමා ඒවා විෂයයෙහි අනුග්‍රහ දැක්වා බවත් පැරණි මූලාශ්‍රයන්හි දැක්වේ. එම වාර්තාවලට අනුව බෙතිර වාහල්කඩ අසල තුළ ගසක් වාසන්වනය ලෙස වෙන් කරන ලද්දේ,
- (1) වෙළුවෙනට ය. (2) ව්‍යාධ දෙවියාට ය. (3) කම්මාර දෙවියාට ය.
  - (4) විත්තරාජ යක්ෂයාට ය. (5) කාලවේල යක්ෂයාට ය.
- 39.** මහාචාරය ශ්‍රී ලංකාවේ පේරවාද බෞද්ධ මධ්‍යස්ථානයයි. ජාත්‍යාගමික වශයෙන් මහා විහාරයෙන් සිදු වූ මෙහෙය අනිවිකාල ය. පේරවාද ශ්‍රී පිටක සාහිත්‍යය සංවර්ධනය කිරීම මෙහිලා පුමුබ වේ. තවද පේරවාද ශ්‍රී පිටකය සඳහා අර්ථකථන සම්පාදනය දේශීය හා විදෙසීය හික්ෂූන් අතින් සිදු වූ මහගු කාර්යාලයයි. මේ සඳහා මූලිකත්වයක් ගත් විදෙසීය හික්ෂූවක් ලෙස,
- (1) මහාපුමන තෙරුන් ප්‍රකට ය. (2) මහා පදුම තෙරුන් ප්‍රකට ය.
  - (3) වූලාසය තෙරුන් ප්‍රකට ය. (4) වූලනාග තෙරුන් ප්‍රකට ය.
  - (5) ධම්මාල තෙරුන් ප්‍රකට ය.

15. “සියලු සත්ත්වයේ ම දැඩිවමට, මරණයට අකමුති ය. බිජ ය. ත්වත්වීමට කුමති ය. දුක පිළිකුල් කරන අතර සැප කුමති ය. එහෙයින් තමා පිළිබඳ කළේපනා කොට අනුත් නො පෙළිය යුතුය. නො නැසිය යුතුය.” මෙම බොද්ධ ඉගැන්වීම හඳුන්වන්නේ,
- (1) අත්තුත්කංසන ධර්ම පර්යාය යනුවෙනි.
  - (2) අත්තුපනායික ධර්ම පර්යාය යනුවෙනි.
  - (3) අත්තාධිපති ධර්ම පර්යාය යනුවෙනි.
  - (4) අත්තුදේශික ධර්ම පර්යාය යනුවෙනි.
  - (5) අත්තුපක්කම ධර්ම පර්යාය යනුවෙනි.
16. දස කුසලයන්හි යෙදීම යනු කායිකව, වාචිකව හා මානසිකව සිදු කරනු ලබන දයෙහි අකුසලයෙන් වෙන් ව කටයුතු කිරීමයි. දස අකුසලයෙන් වෙන් ව කටයුතු කිරීමේදී කායික හා වාචික සංවර්ය පිළිස අකුසල්,
- (1) තුනකින් වෙන් විය යුතු ය.
  - (2) හතරකින් වෙන් විය යුතු ය.
  - (3) පහකින් වෙන් විය යුතු ය.
  - (4) හයකින් වෙන් විය යුතු ය.
  - (5) හතකින් වෙන් විය යුතු ය.
17. ගමේ අවමිංගල්‍යාධාර සම්බිජය ධර්ම දේශනා පිළිමක් සංවිධානය කළේ මියගිය සිය සාමාජිකයන්ට පි. පැමිණවීම පිළිසයයි. තරුණ පිරිස සේවකි භාද මැද ධර්ම දේශකයන් වහන්සේ වූචිමතා ගත්තේ මහත් ගොරවයෙනි. අනතුරුව පා ගොවනය ආදි විතාවත් කොට, උන්වහන්සේ විෂයයෙහි දැක්වීය යුතු ගරු බුදුමන් වත්දනාමාන පවත්වා දැඟැත් ගිලන්පස පිළිගන්වන ලදී. තිසරන් පාව දිල සමාදානයෙන් පසු දය පුණුණුත්‍යා පිළිබඳ ව පවත්වන ලද උන්වහන්සේගේ සාරවත් දෙපුම සියලුමලුම කරමලද විශ්වාස කිරීමේ සමඟදාජ්‍රියෙන් ගුවනය කළ හ. අවසානයේ දහම් පැවරු පුදා, පැන් වඩා මියගිය සාමාජිකයන්ට පි. පැමිණ වූ සැදුහැනියේ සාදු සාදු ගැඹි තමන් ද පි. අනුමෝදන ව පි.කම හමාර කළහ. මෙම ගේදායට අනුව ධර්ම දේශනා පිළිමට සහයාගේ වූ සැදුහැනියේ දස පුණුණුත්‍යා වලින්.
- (1) හයක් සිදු කළහ.
  - (2) හතක් සිදු කළහ.
  - (3) අටක් සිදු කළහ.
  - (4) තවයක් සිදු කළහ.
  - (5) දහය ම සිදු කළහ.
18. අධිපති ධර්ම හෙවත් අධිපතෙයා ධර්ම යනුවෙන් භැඳින්වෙන්නේ,
- (1) විහාරස්ථාන පරිපාලනය පිළිබඳ සිද්ධාන්තයකි.
  - (2) රාජ්‍ය පාලනය පිළිබඳ සිද්ධාන්තයකි.
  - (3) නිරවාණගාමී මාර්ගය පිළිබඳ සිද්ධාන්තයකි.
  - (4) ගෘහපාලනය පිළිබඳ සිද්ධාන්තයකි.
  - (5) සඳාවාරමය නිරණායක පිළිබඳ සිද්ධාන්තයකි.
19. ‘ආකාරවත්’ යන පාරිභාශික වචනය,
- (1) ඉල්පෙන ග්‍රද්ධාව පැහැදිලි කිරීමට හාවිත කොරේ.
  - (2) හක්කිමත් හාවය පැහැදිලි කිරීමට හාවිත කොරේ.
  - (3) දැව්ව ප්‍රහණය කිරීම පැහැදිලි කිරීමට හාවිත කොරේ.
  - (4) අවබෝධයෙන් යුතු පැහැදීම ගෙනහැර දැක්වීමට හාවිත කොරේ.
  - (5) නිරවද්‍යතාව පැහැදිලි කිරීමට හාවිත කොරේ.
20. කහවනු වැස්සකින් ව්‍ය ද තාප්තිමත් නොවන මිනිසා ත්‍යාගාචාවට දාසයෙක් වෙයි. ඔහුට සැමදා ත්විතයේ අඩුවක් පවතී. එහෙයින් රජවරු ද අනෙක් බොහෝ මිනිස්සු ද ත්‍යාගාචාව ක්ෂය නො කොට, අසන්තාප්ත මනසින් සිරුර අත්හරිති. කාමය වනාහි මිනිසාට තාප්තියෙන් අවසන් කළ නො හැක්කකි. එහෙයින් ආගාවන් නොව අවශ්‍යතා සම්පූර්ණ කර ගත යුතුව ඇතැයි බුදු සමය උගන්වයි. එහෙත් කාමහෝජී ගිහියන් විසින් හොතික සම්පත් පරිභරණය කිරීම සහ කම්පුව විදිම වරදක් නො වේ. ගෘහස්ථ ප්‍රාග්ධනය තුළ මෙම විස්වාදී තත්ත්වයන් සමනය කොට සාර්ථක ත්විතයක් පවත්වාගෙන යාම පිළිස,
- (1) අල්පේවිජතාව පුදුණ කළ යුතු ය.
  - (2) සම්පත් ඉපයිම හා පරිභෝජනය සීමා කළ යුතු ය.
  - (3) හැකිතරම් පරිත්‍යාගයිලි ව කටයුතු කළ යුතු ය.
  - (4) හොතික සම්පත් අත්හැර නිරවාණගාමී මාර්ගයේ නියැලිය යුතු ය.
  - (5) කම්පුව වැදිමෙන් වැළකිය යුතු ය.
21. ව්‍යුහස්ථේර සුද්‍යාගත ඉගැන්වීම් අනුව ‘හෝග පුඩ’ යන්න පැහැදිලි කිරීමට වඩාත් සුදුසු ප්‍රකාශය වන්නේ,
- (1) උපයාගත් බොහෝ හෝග සම්පත් ඇතැයි ලබන සතුවයි.
  - (2) දැහැමෙන් සේමෙන් උපයාගත් හෝග සම්පත් ඇතැයි ලබන සතුවයි.
  - (3) ගය තැනිව උපයාගත් බොහෝ හෝග සම්පත් ඇතැයි ලබන සතුවයි.
  - (4) හෝග සම්පත් පරාර්ථය පිළිස ම කුඩ කිරීමෙන් ලබන සතුවයි.
  - (5) උපයාගත් දහය මැනවීන් පරිභෝජන කිරීමෙන් ලබන සතුවයි.
22. දිලියුත්ම වනාහි කාමහෝජී ගිහියාට දැකකි. ඩාර්මික ව උපයාගත් දහ සම්පත් පුද්ගලයකු සතුවීම සැපතක් ලෙස බුදුසමය පිළිගනියි. ගෘහස්ථ ත්විතයේ සාර්ථකත්වය පිළිස ආර්ථික සමඟදාජ්‍රිය පමණක් නොව ආර්ථික සුරක්ෂිතතාව ද අත්‍යවශ්‍ය සාධකයි. බොද්ධ මූලාශ්‍රයට අනුව ආර්ථික පුරුණුම්තතාව පිළිස පුද්ගලයා දුරටතාරයන්ගෙන් වෙන්ව,
- (1) අනුදරුවන් පොළණය කළ යුතු ය.
  - (2) අනාලස්ව කටයුතු කළ යුතු ය.
  - (3) දැහැමෙන් දහය ඉපයිය යුතු ය.
  - (4) පාව බලි දිය යුතු ය.
  - (5) තමා මෙන් ම අනුත් ද පිනාවිය යුතු ය.

- 23.** හික්ෂු හික්ෂුන්ගේ ගරීරකාතාව පහසුවෙන් සිදු කර ගැනීම සඳහා වැඩිහිලි කැසිනිලි අනුදත් බුදුරුදුන් එට අදාළ ඇවතුම් පැවතුම් රෝග ද විවිධ විත්ත මගින් අනුදත් සේක. හරිත තණ බිම්වල මෙන් ම ජලයේ ද මල මූත්‍රා නො කළ යුතුය, යන්න තවත් එක් විනය තිබායි. එම විනය තිබායි පැනවීම මගින් ප්‍රකට වන්නේ බුදුරුදුන්,
- (1) මහරන හඳුව කන්දුන් බවයි.
  - (2) පරිසර සංරක්ෂණය පිළිබඳ සැලකිලිමත් වූ බවයි.
  - (3) හික්ෂුන්ගේ විනය පිළිබඳ අවධානයෙන් සිටි බවයි.
  - (4) අන්‍යාගැමික අදහස්වලට ගරු කළ බවයි.
  - (5) හික්ෂුන්ගේ ගරීරකාතා පිළිබඳ සැලකිලිමත් වූ බවයි.
- 24.** බුදුරුණාණන් වහන්සේ ස්විභාව සෞන්දර්යය මෙන් ම නිරමාණාත්මක සෞන්දර්යය ද අය කොට ඇති අවස්ථා පෙළ දූහමෙන් භමු වේ. මෙකි උනය සෞන්දර්යය අතර නිරමාණාත්මක සෞන්දර්යය උත්පාදනය කරන මාධ්‍යයක් ලෙස සැලකිය යුතුකේ,
- (1) ගංගා, ඇල දොළ ය.
  - (2) බොංදි ස්තූප ය.
  - (3) වන සතුන් ය.
  - (4) මහවිනය ය.
  - (5) මේසය ය.
- 25.** බුදුසමයට අනුව රාජ්‍යය පියපුතු උරුමයෙන් හෝ දේව වරමින් ලද්දක් නො වේ. දිස්නිකායේ අග්‍රස්ස්ද සුතුය මහරන සම්මුතියෙන් පාලකයා පත් වූ බවත්, ඔහු ‘රාජ්’ යන අපර නාමයින් හැඳින්වූ බවත් සඳහන් කරයි. මෙහිලා ‘රාජ්’ යන්න භාවිතයට පැමිණියේ පාලකයා,
- (1) ගැරහිය යුත්තන්ට ගරහා පාලනය කරන්නකු වූ බැවිනි.
  - (2) හෙලා දැකිය යුත්තන් හෙලා දැක පාලනය කරන්නකු වූ බැවිනි.
  - (3) නෙරපිය යුත්තන් නෙරපා පාලනය කරන්නකු වූ බැවිනි.
  - (4) කෙත්වතු ආරක්ෂා කොට පාලනය කරන්නකු වූ බැවිනි.
  - (5) ජනතාව සතුපු කොට පාලනය කරන්නකු වූ බැවිනි.
- 26.** නව අරහාදී බුදුගුණ සහ බුද්ධ වරිතය පුරා විහිදී පවත්නා අනෙකුත් විභිංච් ලක්ෂණවලින් බුද්ධ වරිතයේ ග්‍රේෂ්ච්ඡ්‍යවය සඳහාගත හැකිය. බුදුරුණාණන් වහන්සේගේ ආදර්ශවත් නායකත්වය ද බුද්ධ වරිතයේ පුවිණෙෂ ලක්ෂණයක් වන අතර එය විවාත් තිබුණු වූ ප්‍රකාශ වන්නේ,
- (1) යථාවාදී තුරාකාරී යථාකාරී තුරාවාදී බවෙනි.
  - (2) තිලෝගුරු නමින් හැඳින්වීමෙනි.
  - (3) උපාධනාෂල්‍යයෙන් දහම් දෙසීමෙනි.
  - (4) සත්‍රා දේවමනුස්සානා යන බුදුගුණයෙනි.
  - (5) තාදී ගුණයෙනි.
- 27.** බුදුරුණාණන් වහන්සේ තුළ පැවති අසාමාන්‍ය ප්‍රයුව්, මහා ප්‍රයුව් නමින් හැඳින්වෙන අතර එය,
- (1) අගතිගම් නොවී සමානාත්මකාවෙන් යුත්ත ව කටයුතු කිරීමෙන් පැහැදිලි වේ.
  - (2) අනුගම්කායන්ගේ දක්ෂතා හා ප්‍රශ්නතා අය කිරීම තුළින් පැහැදිලි වේ.
  - (3) ගැවලු විසඳීම හා ප්‍රශ්නවලට පිළිකුරුදීම ආදියෙන් පැහැදිලි වේ.
  - (4) අධ්‍යම වර්ය හේතුවෙන් සසර දුකට පත්වුවන් ඉන් මුද්‍රා ගැනීමට උත්සුක වීමෙන් පැහැදිලි වේ.
  - (5) “මෙම ධර්මය ප්‍රයුවන්තයන් සඳහා මිස ප්‍රයුව නැති අය සඳහා නො වේ” යයි දේශනා කිරීමෙන් පැහැදිලි වේ.
- 28.** “හවත්ති, මහණගොයුම්පු සිල්වත් වූතු. පහ වූ කාමරාග ඇැත්තේය. බොහෝදෙනාට ආවාර්ය වූයේ ය. දහස් ගණන් දෙවිඛිඩු දෙවි හිමියෙන් සරණ සියා” යනුවෙන් සෝන්දන්ස්බ බමුණා විසින් කරන ලද ප්‍රකාශයෙන් ප්‍රකට වන්නේ,
- (1) බුදුරුණාණන් වහන්සේගේ ආගමික සහනයිලිනාවයි.
  - (2) බුදුරුණාණන් වහන්සේගේ මහා ගරුණාවයි.
  - (3) බුදුරුණාණන් වහන්සේගේ මහා කරුණාවයි.
  - (4) බුදුරුණාණන් වහන්සේ දෙවි මිනිසුන්ට ගුරුවරයකු වූ බවයි.
  - (5) බුදුරුණාණන් වහන්සේ පිළිබඳ තත්කාලීන ඇගයීමයි.
- 29.** බහු ආගමික සමාජයක් තුළ සිය ආගමික අන්‍යාගතාව රෝ ගනිමින් ආගමික සහන්වනයෙන් යුතුව නිවත්වීමට බුද්ධ වරිතයෙන් ලබාගත හැකි ආදර්ශ බොහෝ ය. බුදු සිරිතේ තවත් යුතුවේ පුවිණෙෂ ලක්ෂණයක් වූ එය,
- (1) නායාගතයන් වහන්සේ වූත් ද වීමංසනය කොට බැලුය යුතු යයි දේශනා කිරීමෙන් පැහැදිලි වේ.
  - (2) කාලාමවරුන්ට ස්වාධීන ව සික්මතා කටයුතු කරන්න යයි උපදෙස් දීමෙන් පැහැදිලි වේ.
  - (3) බුදුරුදුන් වූලයකුදායි පිරිවැරුණාගේ ආපුමයට වැඩම වීමෙන් පැහැදිලි වේ.
  - (4) කෘෂිභාර්ථාව බුජම්ලාගා සියානා ස්ථානයට පිළුවියා යාමෙන් පැහැදිලි වේ.
  - (5) රාඛ බමුණා උපසපන් කිරීමට නියම කිරීමෙන් පැහැදිලි වේ.
- 30.** සාමෙශර හික්ෂුන්ට මූල්කාලයේ සිසිදු හික්ෂාපදයක් පනවා නො තිබුණ අතර පසු කාලීනව ද සික්ෂාවන් ආරක්ෂා කිරීමට නියම කරන ලදී. මෙසේ සික්ෂාවන් පනවන ලද්දේ,
- (1) සැරුපුත් මහරහුන් වහන්සේගේ ඉල්ලීමකට ප්‍රතිචාරයක් වශයෙනි.
  - (2) මූල්‍යන් මහරහුන් වහන්සේගේ ඉල්ලීමකට ප්‍රතිචාරයක් වශයෙනි.
  - (3) සුද්ධේදන රජනාමාගේ ඉල්ලීමකට ප්‍රතිචාරයක් වශයෙනි.
  - (4) කොසාල් රජනාමාගේ ඉල්ලීමකට ප්‍රතිචාරයක් වශයෙනි.
  - (5) සාමෙශර හික්ෂුන් විසින් ම කරන ලද වීම්සිමකට ප්‍රතිචාරයක් වශයෙනි.

ஏவுணை பொடி கல்விக் கழ (ஏஏ) விழுது, 2016 முனிச்சு
கல்வி பொதுத் துறைப் பகுதி (உயர் நூல்) பார்ட், 2016 ஒகஸ்
General Certificate of Education (Adv. Level) Examination, August 2016

බෙඳු දිග්ධාචාරය	II
පෙනත්ත නාකරිකම	II
Buddhist Civilization	II

45 S II

ஒரு ஏந்தி
மூன்று மணித்தியாலம்
Three hours

උපයෙක්:

- * I කොටසින් ප්‍රශ්න දෙකක් ද, II කොටසින් ප්‍රශ්න තුනක් ද කෙරුගෙන, ප්‍රශ්න පහතට පිළිබඳ සපයන්න.
  - * සැම ප්‍රශ්නයකට ම ලකුණු 20 බැංකින් හිමි වේ.

I කොටස

1. (i) වතුවර්ණ නිර්මාණයේදී ක්ෂේත්‍රීය වර්ණයට නියම කරනු ලැබූ ‘ස්වධර්මය’ නිවැරදි ව නම් කරන්න.

(ii) මූහ්මන ඉගොන්වීම්වල දැක්වෙන ‘ආපද්ධරම’ හඳුන්වා දෙන්න.

(iii) මූහ්මන ආගමික සම්ප්‍රදාය තුළ කාන්තාව පුරුෂාධිපත්‍යයට යටත්කොට පාලනය කළ බවට සාධක තුළක් ගෙනහැර දක්වන්න.

(iv) සංජය බෙල්ලවිධිප්‍රක්ත ගාස්තාවරයාගේ ඉගොන්වීම් කෙටියෙන් හඳුන්වන්න.

(v) ශ්‍රීස්ථා පුර්ව හයවත සියවශේ මගධ රාජ්‍යයේ පැවති පරිපාලන ව්‍යුහය හඳුන්වා දෙන්න.
  2. (i) බොද්ධ මූලාශ්‍රයනට අනුව මූහ්මන වර්ණයේ ප්‍රහවය කෙසේ සිදුවේදැයි පහදා දෙන්න.

(ii) බුද්ධිකාලීන හාරතයේ පැවති, පුද්ගලයාගේ ස්වාධීනත්වයට බාධා පැමිණ වූ ආගමික ඉගොන්වීම් දෙකක් හඳුන්වා දෙන්න.

(iii) සජේත අපරිහානීය ධර්ම නිවැරදි ව නම් කරන්න.

(iv) සතර සංග්‍රහවස්තුවලට අයන් ‘ප්‍රියව්‍යනය’ පිළිබඳ ධර්මානුකූල විවරණයක් සපයන්න.

(v) සිගාලෝවාද සූත්‍රයෙහි සඳහන් ‘අඩං දිසාවෙන්’ නියෝජනය වන සමාජ සංස්ථාවට අයන් යුතුකම් හා වගකීම් පෙන්වා දෙන්න.
  3. (i) ‘හිකුණු සංස’ හා ‘සාචක සංස’ අතර ඇති වෙනස පැහැදිලි කරන්න.

(ii) පරාහව සූත්‍රයට අනුව පුද්ගලයාගේ පිරිනිමට සේතුවන කරුණු අවක් නම් කරන්න.

(iii) දස පින්කිරීයවත් නම්කොට ‘වෙයාවිවිත’ යන්න කෙටියෙන් හඳුන්වන්න.

(iv) බුදුමඟ තුළ ‘අමුලිකා ඉද්ධාවට’ සිම් තැනා පහදන්න.

(v) පුද්ගල අභ්‍යන්තර වර්ධනය තීමට ‘මහිව්‍යතකාව’ සේතුවන ආකාරය පැහැදිලි කරන්න.

II කොටස

4. (i) මුද්ධවරිතයෙන් ප්‍රකටවන කාල කළමනාකරණ උක්ෂණ පුද්ගල ජීවිතයක සාර්ථකත්වයට උපයෝගී කරගත හැකි ආකාරය පැහැදිලි කරන්න.

(ii) ස්වභාව සෞන්දර්යය පිළිබඳ රහතන් වහන්සේලාගේ ඇගයීම නිදුසුන් දෙකක් ඇසුරින් සාකච්ඡා කරන්න.

(iii) නිර්මාණාත්මක සෞන්දර්යය බිජිවීම විෂයයෙහි දැනුම් විවේකය පාදක වී ඇති ආකාරය පෙන්වා දෙන්න.

(iv) මුදුදහමේ උගෙන්වන ‘ප්‍රයුව’ සැකක්වන්න.

5. (i) ‘වෙළඳාම’, බාරමික ජීවනයේපායයක් වන්නේන් කෙසේදැයි බොඳෑද නිර්ණායකවලට අනුව විවරණය කරන්න.

(ii) ‘දරිද්‍රකාව’, ජයගත හැකි සමාජ ප්‍රශ්නයක් බව බොඳෑද ඉගැන්වීම් ඇසුරෙන් සනාථ කරන්න.

(iii) ධිනය විනාසී රස්කොට තබා ගත යුත්තක් නොව සංසරණය විය යුත්තක් බව සහේතුක ව පෙන්වා දෙන්න.

(iv) සැපය පිළිබඳ බොඳෑද ඉගැන්වීම සැකක්වන්න ගෙනඟර දැන්වන්න.

6. (i) බුද්ධවරිතයෙන් ප්‍රකට වන 'කානවේදී ගුණය' තුළන සමාජයේ අනිවෘත්ධියට උපයෝගීකොට ගත හැකි ආකාරය පෙන්වා දෙන්න.
- (ii) දුකටපත් ජනතාවට පිහිටිමට ඇපකැප විමෙහිලා බුදුරජාණන් වහන්සේගේ මහා කරුණා ගුණයෙන් ලැබිය හැකි ආලෝකය පැහැදිලි කරන්න.
- (iii) බුදුරුද්‍යන් තුළ පැවති අවස්ථාවේවිත ව කටයුතු කිරීමේ ගුණයෙන් වර්තමාන සමාජයට ලබා ගත හැකි ආදර්ශ ගෙනහැර දක්වන්න.
- (iv) "බුදුසමයෙහි දැක්වෙන නිදහස් වින්තනය වගකීමෙන් තොර වූවක් නො ටේ." සාකච්ඡා කරන්න.
7. (i) බුද්ධකාලීන ධර්ම ප්‍රවාරක සේවාවේ සාර්ථකත්වය උදෙසා ග්‍රාවක සංසාගෙන් ඉටු වූ මෙහෙය අයය කරන්න.
- (ii) 'ඩරම සංගායනාවක්' යනු කුමක් දැයි තදුන්වා ප්‍රථම ධර්ම සංගායනාව පිළිබඳ මූලාශ්‍රයාගත තොරතුරු කෙරීමෙන් දක්වන්න.
- (iii) බුදුසපුණෝ විරස්ථීය උදෙසා කණිෂ්ක රුපුගෙන් ඉටු වූ සේවය අයයන්න.
- (iv) ශ්‍රී ලාංකික රජදරුවන්ගේ ආධ්‍යාත්මය බොද්ධ සාරධර්මවලින් පෝෂණය වූ ආකාරය නිදසුන් දක්වමින් ප්‍රකට කරන්න.
8. (i) 'ජායි' ජනීවිතයට බුදුසමයෙන් ලැබූණු ආලෝකය ගෙනහැර දක්වන්න.
- (ii) බුද්ධ ප්‍රතිමව නිර්මාණය විමට පෙර බුදුරුද්‍යන් නියෝජනය කිරීමට දොදාගත් සංස්කේත නිදසුන් මගින් ප්‍රකට කරන්න.
- (iii) බොද්ධ සාරධර්ම සමාජගත කිරීමට විතු කලාව ප්‍රබල මාධ්‍යක් වී ඇති ආකාරය පෙන්වා දෙන්න.
- (iv) ශ්‍රී ලාංකේය නාට්‍ය කලාවේ පෝෂණයට බුදුසමයෙන් ලැබූණු ආභාසය සහිදර්ශන ව ගෙනහැර දක්වන්න.

* * *

agaram.lk